

**ODPRAWIONY** (58) *part praet pass pf*

**odprawiony** (36), **odprawion** (22).

*Pierwsze o oraz a jasne.* ♦ *W formach złożonych* -on-. ♦ *W formach niezłożonych* -on, -ono; -ona (1), -óna (1) *SarnStat* (1:1).

*sg m N* odprawion (12), odprawiony (5); ~ (*praed*) odprawion (12), odprawiony (2); odprawiony *SkarŻyw*; odprawion : odprawiony *ActReg* (2:1). ♦ *I* odprawionym (1). ♦ *f N* odprawiona (4), odprawioną (3), odprawion(a) (5); ~ (*attrib*) -ą (1); ~ (*praed*) -a (4) *RejZwierc*, *CzechRozm*, *SarnStat* (2), -ą (2) *RejPos*, *VotSzl*. ♦ *L* odprawion(e)j (1). ♦ *n N* (*praed*) odprawiono (5). ♦ *pl N m pers* odprawieni (15). *subst m i f* odprawioné (3); -é (1), -(e) (2). *n* (*praed*) odprawioné *SarnStat* (2), odprawiony (1) *RejPos*. ♦ *A subst* odprawion(e) (1).

*Składnia dopełnienia sprawcy: odprawiony od kogo* (7), *odprawiony przez kogo* (2); *przez kogo* *SarnStat*; *od kogo : przez kogo* *ActReg* (1:1).

*Sł stp, Cn notuje, Linde XVI(XVIII) w. s.v. odprawić.*

**1. Załatwiony, wykonany, zrealizowany** (31) :

*Z podmiotem nieosobowym* (1): *Executor – Dozorca* *abi* *rzecz* *beła* *odprawiona* *Calep* 387a.

*odprawiony jak* [zawsze z podmiotem osobowym = *czyja sprawa*] (2): *profto* *lie* *wnet* *vdála* *do* *fwiętych* *nog* *iego/ á* *też* *flyłzyfz* *iáko* *ieft* *odpráwiona* *RejPos* [310], 300v.

**a. O czynności związanej z pełnioną funkcją publiczną** (24) :

*Z podmiotem o znaczeniu ogólnikowym* (2): *izesmy* *widzieli* *wedle* *potrzeby* *bydź* *wszytko* *przez* *Pana* *Hetmana* *odprawiono* *ActReg* 143. *Cf* »odprawiona ma być sprawa«.

*Z podmiotem oznaczającym zgromadzenie, przedsięwzięcie odbywanie z udziałem wielu osób* (6): *iako* *zwielką* [!] *pociechę* *mam* *ze* *Koronacya* *odprawiona* *ActReg* 12, 21; *Iż* *w* *Podláfkim* *Woiewództwie* *Rewizia* *doftáteczna* *dóbr* *náfzych* *Królewfkich/ [...]* *iefcze* *dotąd* *niedofzła/* *ták* *iáko* *w* *innych* *Woiewództwách* *iuz* *ieft* *odpráwioná*. *SarnStat* 1197; *VotSzl* D. *Cf* »sądy odprawione są«, »sejm odprawion jest«.

*Z podmiotem wskazującym na to, z czym związane jest działanie* (1): *Goniec* *Mořkiewfki* [...] *do* *Wilná* *ma* *bydź* *prowódzón/ y* *tám* *od* *PP. Rad/ y* *lifty* *od* *niego* *przyiętē/ y* *vftné* *pořelřtvo* *przeřłuchánē/ á* *ták* *lifty* *iáko* *pořelřtvo* *z* *PP. Rádámi* *oboygá* *narodu* *communikowánē/ y* *zá* *porozumieniem* *wřzytkich* *odpráwionē*. *SarnStat* 45.

*Frazy: »sądy odprawione są«* (1): *kiedyby* *tákie* *řády* [...] *vřtáwicznē* *trwáły/ y* *mnieyfřym* *kóřztem/ y* *rychleyby* *odpráwione* *były* [*iudicia ... expedirentur*]. *ModrzBaz* 91v.

»sejm odprawion jest« (1): *Który* *Séym* *przez* *nas* *y* *wřzyřtki* *Prełaty/ Pány/ y* *iné* *obywátele* *y* *Pořły* *Ziemfkie* *odpráwion* *ieft*. *SarnStat* 939.

»(jak) odprawiona ma być sprawa« (1): *zebyřmy* *my* *przypatřzywszy* *się* *tym* *wszytkim* *rzeczom,* *iesliby* *się* *nám* *zdało,* *aby* *tak* *odprawiona* *miałabydź* *tasprawa* *kazali,* *Cursorowi* *zniá* *iuz* *zaraz* *iachać* *ActReg* 143.

**a. Rozpatrzony, rozstrzygnięty** (7) :

*Z podmiotem nieosobowym* (5): *co* *teraz* *z* *tym* *wciskiem* *działac,* *to* *in* *deliberatione* *paucorum* *mabydř* *odprawiono*. *ActReg* 3v. *Cf* *Fraza*.

Z podmiotem osobowym [= czyja sprawa] (2): tak iż kto piérwéy śprawę począł/ piérwéy niech bęǳie miánowan y odpráwion *SarnStat* 784, 785.

*Fraza*: »sprawa odprawiona była (a. może być odprawiona)« (4): ponieważ wśzytkie śprawy ná wiecach [...] mogą być odpráwione [res ... *expediri possint*]. *ModrzBaz* 91v, 85v; *ActReg* 95; *SarnStat* 152.

**β.** O posłach zagranicznych: przyjęty na uroczystej audiencji [cf objaśnienie s.v. ODPRAWIĆ 1.a.β.] (7) : Tego też czáśu pośłowie MośkiewŃcy przyiecháli od Bázylego/ [...] potym po wypełnieniu przyśięgi/ odpráwieni. *BielKron* 407.

odprawiony z czym (4): A tak pośłowie wczyniŃwzy ołd pod przyśięgą/ s tym odpráwieni iáko żádali/ iż im [...] podatki ktore káždy rok Krzyżakom dávali/ odpufzczono ieśt *BielKron* 391v, 408v [2 r.]. Cf *odprawiony z czym do kogo*.

odprawiony z czym do kogo (1): Odpráwieni tedy ci pośłowie do Hordy z wielkimi podarkámi *StryjKron* 682.

odprawiony jak (3): yssz then gonyecz krolya WangierŃkiego nyeláskawye odprawyon *LibLeg* 7/98v, 11/31v; *BielKron* 413v.

*Fraza*: »posłowie (byli) odprawieni« [szyk zmienny] (3): pośłowie y ini goście byli cześtowan y z dáry odpráwieni *BielKron* 408v, 391v; *StryjKron* 682. [Cf też **a.** *SarnStat* 45.]

*Wyrażenie*: »w [jakich] sprawach odprawion« (1): bedziesz go proschil y żádał o to abi wtich sprawach wktorichesz poslan bil dobrze a richlo odprawyon. *LibLeg* 11/31v.

**b.** O czynności kultowej [jak] (1) : ktory się iákimkolwiek po niedawney zwłászczá á przyśtoynie przedtym odpráwioney śpowieǳi/ prochem grzechow powśzednich przykurzył. *LatHar* 111.

**c.** Któremu podołano, uczyniono zadość (1) :

*Fraza*: »potrzeby odprawione być mogą« (1): iże z nich [prowentów] potrzeby miáśtá tego *nullatenus* odpráwioné byǳ nie mogą. *SarnStat* 964.

**d.** Zbyty, zlekceważony, którego prośbie odmówiono (2) : wnet [panny głupie] ieły żebrać v onych drugich gotowych [panien mądrych]/ áby czym wśpomogły onę nędzę swoię. O wnet śluchay iáko były odpráwiony: Nie niebożátká nie/ iuż nie wczás nábywacie *RejPos* 342; *StryjKron* 612.

2. Omówiony [w tym z podmiotem (lub wyrazem określany) o znaczeniu ogólnikowym (4), oznaczającym temat wypowiedzi (2)] (6) : Bo młodość w piérwzych kńięgach iuż ieśt odpráwioná *RejZwierc* 29v, 115v; *SarnStat* 792.

*Wyrażenie*: »krotkimi słowy, na krotce, kilkiem słow odprawion(y)« [w tym: odprawiona rzecz (2)] = *astricte facta oratio* *Mącz* (1:1:1): *Mącz* 421c; gdy go pytáli áby im dał śwe zdánie/ iákoby káżda Rzeczpośpolita nalepiey á namocniey moglá być pośtánowiona/ tedy tak powiedział: Iż to może kilkiem śłow odpráwiono być. *RejZwierc* 55; że dziś ledwie rzecz iedná/ y to ná krotce/ odpráwioná może być. *CzechRozm* 2.

3. Wysłany, wyprawiony; *dimissus* *Cn* (15) :

odprawion z czym (7): A s tymże to pośeśłstwem [...] tu odpráwuie ten święty Pan do nas zwolenniki swoie/ nic im inego nie poruczáiác/ iedno to s czym też był odpráwion [...] od Bogá oycá śwego niebieŃskiego. *RejPos* 118v.

**α. W funkcji rzeczownika: Wysłaniec; dimissus Vulg (2) :** A ták oni odpráwieni [illi ... dimissi]/ przyfzli do Antyochiey/ á zebrałszy lud oddáli lift. *BibRadz Act 15/30; WujNT Act 15/30.*

**a. Któremu kazano odejść, pozbyto się go (4) :** Ezop rzekł nie pufzczę zadne<sup>go</sup>/ Aże go vznam mądrego. [...] Y inni co przychodzili/ Takiełz odpráwieni byli *BierEz E2v; SkarŻyw 368*; Ten dla docześnych pożytkow chciał Páná Iesufá naśladować: y przetoż odpráwion. *WujNT 233.*

**odprawion skąd (1):** aby żołnierz bez odwłoki tuztego kąta wyszedł gdyz [...] tetukąty ogładzaia Przeto zeby Krol [...] wto weirzał Odpowiedziano zebez mieszkania tuztąd odprawion będzie *ActReg 25.*

**b. Któremu pozwolono odejść, zwolniony (1) :** iakom iest y poiman y chowan na wet y odprawion od niektorych zwoiska Arcyxiążęcia IM Maximiliana. [Cf byłem przez niedziel 7 [...] wwiezieniu [...] Aztamtąd WWigilią Bozego Narodzenia [...] dodomu mię od esłali. 14] *ActReg 13.*

**c. Zwolniony ze służby; missus, solutus Cn (3) :** *LibMal 1550/151*; Abgefetzt werden. Odpráwionym być. Removeri ab officio. *Calag 2a.*

**Szereg: »odkazan i odprawion« (1):** Yáko theż ten flugá przełożony od páná śwego ná yákyem vrzędzye/ yefli go nyepzypiluye/ pośpolicye od páná z nyedobrym á z wyelką nyeláfką bywa odkazan y odpráwyon. *GliczKsiąż O5v.*

**d. Odesłany z powrotem (4) :** mátká krolowey z brátem Kázimierzem y s fynem Ianem byli dłużey pozostáli/ potym odpráwieni y odprowadzeni ná Powázę. *BielKron 408v, 413v.*

**odprawiony z czym (2):** kazaliśmy aby z responsem y zkondytiami temi Cursor X Biskupa był odprawiony. *ActReg 143. Cf odprawiony z czym do kogo.*

**odprawiony z czym do kogo (1):** pomiełzkawłszy tám czas nieiáki/ odpráwieni fą z pokojem [dimissi sunt cum pace] od braćiey do tych ktorzy ie byli pośłáli. *WujNT Act 15/33.*

#### 4. Usunięty z tekstu (1) :

**Szereg: »odjęty i odprawiony« (1):** iż ilekroć miáłtá/ które w téy kopiiéy Przywileiu fą wypisáné [...] íprawy [...] przed fądem przerzeczonym przez áppellácią wwiedźzioné będą mieć: tedy gdy oné Miáłtá będą odieté y odpráwioné [illis amoventibus et exclusis JanStat 1018]/ inné Miáłtá ná mieyfce ich z innémi pozostálémi niech będą wzięté y wltáwioné. *SarnStat 953.*

**5. praw. Który usamodzielniał się majątkowo opuszczając dom rodzinny; emancipatus BartBydg, Cn (3) :** *BartBydg 47b*; iż Synowie y Corki po śmierci Rodzicow swoich/ włythkiego Imienia/ rowny dział biorą [...]. Wyiáwłszy by s nich niekthorzy odpráwieni byli *GroicPorz ff3v, ff3v.*

**\*\*\* Bez wystarczającego kontekstu (2) :** Consummatus – Odprawiony, dokonczony. *Calep 250b*; Transactus – Przełzli, odprawioni. *Calep 1080a.*

**Synonimy: 3. posłany, wysłany; d. odesłany; 4. odjęty.**

**Cf NIEODPRAWIONY, ODPRAWIĆ**